

NYIREGYHÁZA.

Társadalmi hetilap. — Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:	Felolós szerkesztő:	Társ-szerkesztő:	Hirdetéseket és előfizetéseket
Égész évre 5 frt — kr.	Dr. Prok Gyula.	Sztempák Jenő.	elfogad a kiadó-hivatal: Nyiregyházán,
Fél évre 2 frt 50 kr.			iskola-utca 13-ik szám.
Negyed évre 1 frt 25 kr.	Kiadó-tulajdonosok: a szerkesztők.		Egyes szám ára 10 krajczár.

A vásáros-naményi vasut.

A politika közéletünk kavargó, mint a féke vesztett vihar korbácsolta tenger. A meddig csak elhat szemünk tekintete, mindenütt a feleségázott szenvedély pusztítása, az indulatok felgerjedése nyomán terjedő bomlás képe tárul fel. Szinte jól esik megpihennünk annak a nálunk ritkaság számba menő jelenségnek tanulságán, hogy a magyar társadalom megtartván az általános politikai kavargásban higgadságát, a szenvedélyek vajmi csekély érintése nélkül végzi fontos munkáját. Amíg a magyar társadalom nem ragadta magával a szenvedélyek végzetes folyamának árja, addig nagy eseményekben gazdag történelmünk tanítása szerint komoly veszedelem nem fenyegeti e hazát.

Már pedig a magyar társadalom végzi feladatát, mintha a politikai látóhatárt önmagunk támasztotta vihar felhők be sem is borították volna. A vihar fenyegető része tehát nem lehet nagy, s mert a magyar társadalom nyugvásában maradt szenvedélyből kifogyhatlan erőhöz nem jut, tartós sem lehet.

És ez jól van úgy! Erősítő és gyarapító munkára van szükségünk, hogy szépen indult nemzeti fejlődés-

sünk utján zavartalanul haladhassunk, s nem a komoly munkától elidegenítő szenvedélyeskedésre, a mely pusztít és bénít a józan megfontolási képességünkben is.

Annak a gyarapító munkásságnak adta tanujelét Szabolcsvármegye, midőn távol tartva magát a politikai élet félelmes hullámveréseit, nyugodtan halad azon az uton, amelynek egyes nyugvó pontjait e megye közönsége egy-egy vitális érdekeinek kielégítése képezik.

Ide számítjuk, a közérdek egyik nevezetes kívánalmának tekintjük annak a vasutnak a tervezett kiépítését is, amely a vármegye egy gazdaságilag jelentékeny területét cözölza Nyiregyházával összekapcsolni. Különbben azok az indokok, amelyek Vidovich Menyhért engedményét képező nyiregyháza—vásáros-naményi vasut kiépítését javallják, már e lap hasábjain kölőn méltatva lettek, s így azokra ismételtelen fölösleges visszatérni. És abban a meggyőződésben, mikép ezen indokoknak súlyát el nem ismerni lehetetlen, csupán azokat a körülményeket szándékozunk figyelemre méltatni, s másoknak is figyelmébe ajánlani, amelyek e vasut mielőbbi kiépítésének megsegítésére alkalmasak.

A vármegye e tárgyban kiküldött bizottsága tegnapelőtt foglalkozott az engedményes azzal a kérelmével, amely törvényhatósági segílyt kíváá az építési tőke biztosítására. A bizottság helyesen mérlegelte a tervezett vasut közgazdasági jelentőségét, s tudomásunk szerint az építési költségekhez való hozzájárulás mennyiségét kerek 100,000 frtban javasolja a közgyűlésnek megállapítani. Ezen összeg egy törlesztéses, s az útdó alap terhére felveendő kölcsönben találandja fedezetét, s így a vármegye lakosságának észrevehető megterhelhetése nélkül szolgálnd hatalmas támaszául, ismételjük a vármegyei helyi érdekű vasutak közt jelentőségére első sorban álló új vasut létesítésének.

Nem zárkozhatunk el annak konstatalása elől, mikép sem a törvényhatóságnak mennyiségre nézve is impozans segítsége, sem az érdekelt községek — köztük Nyiregyháza város — által kilátásba helyezett hozzájárulási tőke az építendő vasut méreteivel aligha áll elfogadhatóan helyes arányban, sőt egyes községek — első sorban Nyiregyházára vonatkozóan ki kell jelentenünk, hogy ajánlataikban a vasutnak rájuk gyakorlandó közgazdasági hatása kellő méltatásban nem részesült.

A „NYIREGYHÁZA“ TÁRCZÁJA.

A modern spiritizmus.

Vannak eszmék, melyekben az igazságnak csak látszata van meg és melyek különösen azért kerülnek felszínre, mert az emberiség hiúságát levezetik és vágyainak lápot adnak. Az ilyen eszméknek élete hasonló a pillangóéhoz. Nehány meleg nyári napon át csillogó szárnyaikkal kápráztatják az emberiség szemét és azután ismét letűnnek.

Ilyen lepke-élete van a spiritizmusnak. Minden második vagy harmadik évszázadban feltűnik, hogy néhány évtizednyi ragyogás után ismét elmerüljön a feledes homályába. Rövid de fényes életet él. Ragyogó külszínével, hamis zománczával elkápráztatja az emberiség nagy részét, de az igazság szellőjének erősebb fuvallatára lehull a himpor szárnyairól és szegény lepkének vége. Ragyogás nélkül nem tud élni.

Most is látjuk ragyogni e lepkét. Messze tengeren túlról jött hozzánk, hogy kápráztassa, hogy fényével elvakítsa szemünket, de már érzi a fuvallatot, a szellő mindjobban hordja himporát és talán rövid idő múlva ismét eltűnik előlünk. Szegény lepke!

Egy tisztelőre méltó yankee, valami Fox vagy Vatt úr — nevével teljes bizonyossággal nem jegyezte fel Klió-sokszoros üzleti teendőiben kifáradva boldogan ült szerény

kis asztala mellé. Mikor alaposan befalatozott és talán kellenél nagyobb mennyiségű bort fogyasztott el, észrevette, hogy kis asztala táncolni kezd. „Hát ezt mi az ördög leli? dörmögte a yankee és kulatni kezdte, hogy miért táncol az asztal. Keresett, kutatott, de hiába, mert a legkisebb okát sem tudta találni, és ezért megkellett nyugodnia abban, hogy csakugyan a tulvilági szellemek tanzolattják. „Remek reklám lesz ez nekem és üzletemnek“, monologizált tovább a yankee és a feletti nagy örömben, hogy a szellemek megtisztelték látogatásukkal, bevágot még egy porció pecsenyét és megivott rá egy kupicza bort.

Fox úr esete nagy feltűnést keltett. Ha megjelenik a szellem, akkor bizonyosan akar is valamit és mást ugyan mit is akarhatna, ha nem azt, hogy a tudni vágyó ha andóknak megmondja a jövőt. Kezdték tehát kísérletezni és a yankee ismert szívósságával idézgetni a szellemet. Az idézés sikerrel járt, a szellem hívőinek megjelent és kopogás utján adott feleletet a kíváncsi amerikaiaknak. Így sikerült a yankeeknek, kik eddig mindig másokat csaptak be, ez egyszer önmagukat alapcsan becsapniok.

Fox úr jóslata — vagy mint a spiritiszták mondanák: előérzete beteljesedett. Egész Amerika tapsolt a szellemekkel való összeköttetés. A bútor-ipar hirtelen nagy lendületet vett. Új bútor gyárak keletkeztek, melyek nagy számmal szállították a nagy lábú kis asztal-

lokat a szellemekkel érintkezni vágyó közönség részére. Az asztalok teljesítettek hivatalukat és Fox úr neve fényben, dicsőségben ragyogott mindaddig, míg rá nem jöttek, hogy nemcsak az asztal táncol, hanem az ezüst vagy arany pénz is, sőt kellő experimentálás után a perespirit drótljánál fogva az ember agyát is lehet táncoltatni és közvetlen szem elé idézni a szellemeket.

Az amerikai járvány Európába is áthatolt. Pedig itten már nem volt újság mert a szellem idézők nagy számmal éltek az ó világban évszázadokkal — sőt merem állítani évezredekkel ezelőtt. A mythológiának és a bibliának számos eseménye spiritisztikus tüneményekre vetethető vissza. És ha nem is áll azon feltevés, melyet a mi nálunk is ismert Neukom állított fel, hogy a régibb vallás alapítók legnagyobb része csak ügyes hypnotizőr volt, de Renan és más bölcsészek azt bizonyítják, hogy Mózes és Jézus csodáiban a hypnotizmus autoszugesztio, telepathia és más a spiritizmusmal rokon tünemények óriás szerepet játszottak és hogy az ókori vallásalapítók rendszeren akkor és olyan tájékon léptek fel, hol az idegláz vagy nagyobb foku idegesség a nép között járványszerűleg lepett fel.

Az eszme tehát nem volt új csak a formája volt ez, melyben fellépett. Most is csak az emberi agynak egy kevésbé ismert és sokak által félre magyarázott ösztönét, a sejtést ruházták fel természet fölötti tulajdonságokkal.

Épen azért sem Nyiregyháza, sem a többi érdekelt községek ajánlatait az utolsó szónak tekinteni nem lehet.

A harmadik tényező, amelyen általában nyugszik a helyi érdekű vasutak létesítésének biztosítéka, t. i. a vasut által közvetlenül érdekelt birtokok osztály, tudomásunk szerint a nyiregyháza—vásáros-naményi vasutara még nem nyilatkozott. Várjuk, hogy minő a képessége a saját vagyoni érdekeinek mérlegelése tekintetében s azon is hajlma a nagylelkűséggel nem azonosítható áldozata megajánlásához. Mert amint e vasut viszonyai ma általánosan a magánosok tetemes hozzájárulása nélkül a kiépítése aligha tekinthető bevégzett ténynek.

Már pedig a vármegye lakossága is méltán elvárhatja az érdekeltektől, hogy amidőn az összeség kész jelentékeny terhet magára vállal, azok, akik első sorban élvezendik a vasut előnyeit, ne vonják ki magukat a méltányos teher viselésé alól.

Közügyek.

— **Közgyűlés a vármegyén.** Szabolcsvármegye törvényhatósági bizottsága e hó végén, valószínűleg december 28-án *rendkívüli közgyűlést* tart, melynek főbb tárgyai lesznek a többek között az 1899. évre érvényes legtöbb adótfizető valamint az újonnan megválasztott bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása.

Közgyűlés a városnál.

Nyiregyháza város képviselőtestülete kedden délután tárgyalta le a megelőző kedden délután tartott, de a Sztárek Ferencz rendőrkapitány váratlan halálának hírére félbeszakadt ülésről elmaradt tárgyakat néhány időközben még felmerült tárggyal együtt.

Az első tárgy a községi polgári leányiskola tanhelyiségeinek szaporítására vonatkozó tanácsai javaslat volt. A tanács azt ja-

vasolta a képviselőtestületnek, hogy a női-iskola részére a Egyháztéren levő városi óvoda épület egyik szárnya engedtesse át s az ekként üresen maradó termek bocsátassanak a polgári leányiskola rendelkezésére. A képviselőtestület azonban az elöklő polgármester azon indítványát fogadta el, hogy az ügy velessék le a napirendről addig míg a polgári leányiskola államosításának kérdése eldőlt.

A pazoni utca malomtelek eladásáról készített szerződés a közgyűlés jóváhagyta s egyhangulag hozzájárult ahhoz is, hogy a mérnöki hivatal részére szükséges műszerek hitelátruházás útján szereztesse be.

Ez alatt a közgyűlés terem egészen megtelt, mert következett az ötödik győgytár ügye.

Az egészségügyi szakosztály véleményét amely az új gyógyszerter engedélyezése ellen foglalt állást, dr. *Trajtler Soma* orvos-főnök ismertette.

A megindult részletes, néhol terjengős s nem egyszer éles vitában Bartholomaeidesz János, Imre János, Kovács István s még néhányan vettek részt, kiknek beszédére dr. *Trajtler Soma* reflektált, az egészségügyi szakosztály véleménye mellett törvén lándsát.

Az elrendelt névszerinti szavazásnak az lett az eredménye, hogy 58 szóval 34 ellenében, tehát 24 szótöbbséggel az egészségügyi szakosztály javaslatát elvetette, illetve a gyógyszerter felállítását szükségesnek mondta ki a közgyűlés.

Az eredmény kihirdetése után nyomban megsapant az érdeklődés a tárgysorozat többi pontjai iránt.

Az addig jelentvőknek alig ötödresze állapította meg a közmunka váltásáragakat az eddigiek szerint az 1899-ik évre és tárgyalta le az új közmunka-szabályrendeletet is.

Néhány lakosítás iránti kérvény elintézése után megalakították az 1899. évre érvényes községi választók névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottságot *Sztempák Jenő* adóügyi tanácsos elnöke alatt, az igazoló választmányba pedig *Kovács Gerő* és *Sütő József* képviselőtestületi tagokat választották meg.

nek és fejtegette, hogy a hypnotizmus mennyire fontos az orvosi tudományra.

Charcot kísérletein kaptak a spirítiszták.

A hypnotizmus tüneményét a magok javára próbálták kiaknázni. Csakhamar rájöttek arra, hogy ébrenlet és álom között az ember sokkal alkalmasabb médium mint normális állapotban. Hihetetlennek látszó dolgokat műveltek médiumaikkal és csodálatosképen ezeknek nem a felismerésével szivelle meg, hanem az idegeik. A mivel orvosoknak is csak jól megfontolva szabad kísérletezniök, avval ök a laikusok könnyelműen játszottak. És csináltak számtalan csodát. A beteg idegeiknél megfogott médiumok megtettek mindent, amit csak tehettek és a hypnotizőrök alaposan kiaknázták őket. Eltek nyers burgonyát alma helyett, az állott vizre rámondták, hogy a legkitűnőbb tokaji; betegségeket konstatáltak és kikerestek ellopott ékszerket. Egyes helyeken a hypnotizálók pénzért csináltak kísérleteket és igen keveset nyihit a dolgon az, hogy rendszeren a jótékonyág oltárán áldozták fel a szegény médiumok idegeit.

Igy folyt ez mindaddig, míg a civilizált államok képviselői vagy kormányai meg nem sokalták a dolgot a kormányok egymás után adták ki rendeleteiket, melyekben eltiltották az avataltaloknak a hypnotizálást és azt csupán orvosoknak, kizárólag gyógyítási célra engedték meg. Nálunk épen a szerencsétlen Salamon Ella tragikus halála után felzúduló közvélemény nyomása alatt adta ki

Végül sajnálatlalt tudomásul vették a *Kovács Győző* főszármvevő lemondását s a választási eljárás fogamatosságára a vármegye alispánját felkérletni rendelték.

A gyűlés 1/2 6 óra tájban ért véget.

Pár komoly szó városunk atyáihoz.

Nem akar ez oktatás, vagy épen leczkérletés, hanem igen is, néhány komoly szó, sőt ha megengedik testvéries figyelmeztetés lenni, városunk atyáihoz, a minék e sorok a tegnapi képviselői gyűlés alkalmából kifejezést adni óhajtanak.

Hivatalos teendőim csak kivételesen engedik meg, hogy városunk képviselőinek — atyáinak — nyilvános tanácskozásában részt vehessek. Ily kivételes eset volt a tegnapi előtti, s erről akarok ide írni néhány komoly szót, kérve azoknak, ha úgy tetszik szives megfigyelését.

Ezen testületünk tanácskozási modora, mely úgy látszik, már rendkívülivé kezd válni, nagyon feltűnő, — legalább előttem az.

Tudom én azt, hogy alkotmányos rendszer nem lehet ellenék nélkül, de azt már kerekén tagadom, hogy az ellenék feladata az volna, az ellenvéleményt egyszerűen lelármázni és még csak azt sem engedni meg, hogy valaki érveit, kellő és a gyűléshez illő csendben előterjeszthesse. Hisz a lármahoz egyéb sem szükséges egy jó toroknál és egy kevés túlhajtott merészségnél. Én városunk ügy nevezett ellenékek sorában oly férfiakat is ismerék, a kik a tárgyhoz komolyan is képesek hozzászólni, mint p. u. tegnap N. K. úr. Hát miért ne lehetne a szót ezeknek engedni át, hogy így érv ellen érvel harcolnak, aztán pedig győzően az a mi jobb, vagy is érvényesülne a többség akarata.

Ezután bátor volnék tisztelt ellenékeknek több logikát (gondolkozási rendszert) is ajánlani, mint a mennyit a tegnapi tanács-

az akkori belügyminiszter a hypnotizálást eltiltó rendeletét.

A rendelettel vége szakadt a nyílt hypnotizálásnak. Most már csak zárt ajtók mellett hypnotizáltak és hypnotizáltak meg a mai napig is.

A járvány dühöng. Amerre csak járunk kopog az asztal, tánczol a forint és megjelenik a szellem. — Minden médiummal felszerelt társaságban a nagy férfiak szellemei már ma mindennapos vendégek és a forizmakat diktálnak a médiumoknak. Julius Caesar, XIV-ik Lajos, Napoleon, a legutolsó óbudai nyárspolgárt is megtisztelik látogatásukkal. Széchenyi, Deák, Kossuth népszerűségüknek átkát a siron túl is megérik. Egy és ugyanazon időben nyolcz-tíz helyen kell megjeleniök és badarnál-badarabb kérdésekre felelniök. Rákóczy szelleme az ípsizlon nélküli Rákóczyknak magyarázza a napi politikát. Valóban igazva van Tóth Bélának, az emberi gyarlóságot mi sem jellemzi jobban a spirítizmusnál.

Az asztal kopog, a pénz tánczol, megjelenik a szellem. Látjátok a nagy Petőfit, aki életében senkinek nem engedelmekedett, most alázatosan közkívánatra megjelenik és bökölő verset mond a társaságnak, oly szepet, oly költőt, hogy Hazai Verai János is megirigyelhetné tőle. Avagy nem látjátok a nagy száműzöttet Kossuti Lajost? Nem volt erő, mely visszahozza a magyar földre és most itten van. Hiába csalogatták életében népének millió, nem jött haza. Népe nem

kozáznál tanusítottak. Így tegnap a többség, kevés kivétellel, nem a gyógyszerért, hanem már annak tulajdonosát tette szavazása tárgyává. Erre én is szavaztam volna, ha már erről lett volna szó. Ez nem logika, ez nem tárgyilagos, de már személyes gondolkozási rendszer vagy inkább rendszeretlenség.

És végül még egy. — Mint haladó, mivel város polgára, kell, hogy valamit talán adjunk az illemre és a méltányossági szempontokra is, kivált ott, hol a világ szeme is reánk néz, — vagy hogy világosabban szólva — ki lármázunk le, nem volna-e helyesebb őt előbb meghallgatni és aztán érveit ellenérvekkel cáfolni meg. Ne gondolják, hogy ez „pro domo mea” szól, de én azt hiszem, hogy ezt így hozná magával már a legprimitívabb illem- és rendszabály is.

Nagyon örvendének ha ezen őszinte, de komoly szó, az illetőknél szíves fogadtatást találva, ezzel városunk reputációjának emeléséhez, munkáival annyival én is járulhattam volna.

Bartholomaeidesz János.

Res Nyirbátorienses.

III.

Nyirbátor, decz. 11.

A „Nyirbátori Kaszinó” f. hó 10-én saját könyvtára javára felolvasó-estélyt rendezett.

Diszes, bár nem nagy számú, közönség hallgatta végig a későn véglegesített műsört, amelynek sorrendjét még az előadás reggelén sem lehetett biztosan tudni.

Filkor Lajos dr. nyitotta meg a műsört, a ki a Hevesi József által átültetett „Légy” című vig monológot adta elő.

Nagy lett a vigás és tapsoló kedvben tört ki a közönség, mikor szakal-parókában, földet erő gyaszfátyollal köcsög kalapja mellett, virágbokrétaisan „egjelent az emelvényen. Mindvégig ellenállhatlan erővel ható karikatúrát várt mindenki, és a nevetés szinte túl-

tudta visszahozni életében, visszahozta hát a kis asztal halála után. Nézzétek és higgyétek, hogy ő maga ugrál az asztalban, az ő szelleme irányítja a forintot és halatjátok, hogy az átszellemüléstől halvány médium görcsös kézzel, mint fogja a tollat és ír, tudjátok meg, hogy a nagy Kossuth vezeti kezét. Megjelenik a jó öreg szittyá Csanády Sándor is, és kijelenti, hogy szellemevel az „átkos közös ügyes kaurmány” háta megett áll.

Az asztal kopog, a pénz tánczol, megjelenik s beszél a világ teremtéséről, magyarázza a multat, megfesti a jövő képét és a lét nagy titkáról lerántja a leplet. Halljátok ezt ti szegény tudósok? Ti, kik sötét siri éjszakákon Faustként merengtetek kis asztalok mellett, ne kutassatok tovább. Azt amit ti évszázadok óta hasztalan igyekeztetek megfejteni tudja az a kis asztal, melyet naivul arra használtak, hogy gondolataikat rajta papírra vetettek. Hagyjatok békét a tudományak, hisz ha mindnyájan összetépték ezeket, akkor sem tudtok századrész annyit mint az ezüst pénz, a ti ritka vendégeitek, még üres óráiban tánczol és mondja a jóvendőt.

És az asztal kopog, a pénz tánczol, megjelenik a szellem. Hallom az asztal kopogását, látom, mint perdül a forint. Látok egy átszellemüléstől halvány médiumot, kinek kezét a szellem vezeti. Le a sarukkal! Szent az a hely, hol földöntúli lények járnak. És amint látom az ihletlőt megszállt alakokat, leveszem kalapomat én is és meghajlok előttem — oh emberi butaság!

Horn Jenő.

harsogta azt a belépő áriát, amelyet a szavalo a darab elé tudott.

Utána Szikszay József olvasta fel Nyirbátor város történetét.

E munka még a millenáris esztendőre, a megyei monográfia számára készült s rég óta várja a közönségnek bemutatását.

No, de a türelem legalább rózsát termelt, mert a hallgatóság teljes szeretetével fogadta s tünetetlén a felolvasó mellett.

Kütfőns nagy buzgósággal tanulmányozta Szikszay a régi időknek kivált a Báthory-korszaknak megkapó részletekben gazdag történetét, a városi levéltárban is őrzött írásos emlékeit és az egyébbe maradványokat, a melyek nem csak speciális városi szempontból érdekesek, hanem az általános történelmeknek nem egy fontos helyére nézve felvilágításul, magyarázatul szolgálnak. Hogy csak egyet említsünk, ilyen pld. a Károlyi Sándor „gróf birtokszerezési ügye.

Szellemi életünk mozgalmának — a menyiben ilyenről szólni lehet — kétségkívül legnagyobb érdekű irodalmi terméke és emléke ez a monográfia; oly munka, amelynek érdeméről külön volna méltó írni.

A terjedelmes munkának egész címe: „Nyirbátor város ismertetése” és jelenleg sajtó alatt van.

Történeti és kultur történeti munka ez, ismertetése azoknak a fontosabb történeti eseményeknek és politikai állapotoknak, a melyek a Báthory-család uralmát, tekintélyét befolyását annyira megszilárdítólóg városunkban és vikéken történtek.

Ebből a munkából ol-asott fel Szikszay József a Báthory-család, a r. m. kath. és az ev. ref. felekezetek és templomaik történetének keretében ékes sorozatot azon történetekből, amiket a kitarítás és hazafiság annyi viszontagság között tudott mívelni; tegyük hozzá, kifejező, szép magyaros nyelven és kellemes előadással, mindvégig éber érdeklődés mellett.

A műsorban végül György Dénes éneke következett 4—5 darabbal. Nagy hatást keltett jól ismert egyenletesen erős, hajlékony, kelemes, csendő hangja és nyugodt öntudatos előadása. Zongoran Szende Adolf dr. kísérte.

Hogy a tudósítás teljes legyen, megemlítjük, hogy mindezeket késő hajnalig tartó tánc követte és az első négyest 22 pár járta. A bevétel 120 frt körül volt.

Hogy a kezdet, az első bemutatkozás próbakövén milyennek bizonyult a felolvasó-estély és általában a művészi esték rendezésének kérdéséről más alkalommal mondjuk el nézetünket; annál inkább, mert, úgy tudjuk, meg akarják honosítani a művészi estéket, a mi minden esetre dicséretes és örvendetes dolog lenne.

—f.

Tanárok gyűlése.

A debreczeni tanári kör a nyiregyházi tanári kar meghívására december havi gyűlését vasárnap délelőtti Nyiregyházán a főgimnázium dísztermben tartotta meg.

A gyűlésre Debreczenből tizenketten jöttek át. Névszerint: Géresi Kálmán tankerületi főigazgató, Dóczy Imre ev. ref. egyházkerületi középiskolai felügyelő, Török Péter, dr. Gulyás István, S. Szabó József debreczeni ref. gimnáziumi, dr. Kardos Albert, Zimmerman Gyula, Laczkó Károly, Beczner Frigyes, dr. Horvay Róbert, Nádasdi Alajos, Pogány Kornél debreczeni állami főreáliskolai tanárok, Nagy-Kállóól pedig Surina István igazgató és Kassai Nándor tanár.

A gyűlés 11 órakor vette kezdetét.

Dóczy Imre elnök megnyitó beszédében köszönetet mondott a nyiregyházi tanári karának a meghívásért s hangsúlyozta fontosságát annak az összetartásnak, amely a deb-

reczeni kört olyan örvendetesen jellemzi, az ülést megnyitotta.

Ekkor dr. Vietórisz József olvasta fel magvas értekezését a polgári iskolai reform tárgyában, amelyben összefoglalta mindazokat a mozzanatokat, amelyek e kérdésben eddig történtek s arra a következtetésre jutott, hogy a polgári iskolákat négy osztályúlyal szervezve, adják vissza eredeti népoktatási rendeltetésének.

A debreczeni kör ily értelemben fog felírni a középiskolai tanáregyesület igazgató választmányához.

Dr. Horvay Róbert a qualificationális törvény revíziójáról szóló értekezésében érdekesen mutatta ki az anonaliákat, amelyek ebben a törvényben a különböző életpályák képesítése tekintetében előfordulnak. Ezeknek megszüntetésére vonatkozó javaslatát a kör magáévá tette, kiemelve, hogy az érettségi vizsgálat, amely eddig több életpályára kötelező előfeltétele, tulajdonképen a felsőbb tanulmányok folytatására jogosító vizsgálat volna s azaz is kell lennie.

Végül Morauszky Ferenc a művészeti nevelésről tartott elvezetes felolvasást, amelyben különösen a művészetnek jellemképző hatását, és a gyakorlati kivétel módzatait fejtegette a jelenvoltak élénk érdeklődése mellett.

Mind a három felolvasáshoz többen szólottak hozzá a jelenvoltak közül, sőt a qualificationális törvény revíziója kérdéséhez a vendégek közül Kovács István táblabíró is hozzászólt, azon óhajtanának advan kifejezést a többiek között, hogy a községi jegyzők képesítéséhez is nyolcz osztály elvégzése kívántassék meg.

Az elnök a három felolvasónak köszönetet mondott tanulás és gondos tanulmányra való felolvasásaiért és felkérte őket, hogy munkáikat közlés végett a tanáregyesületi Közlöny részére engedjék át.

A gyűlést társas ebéd követte a Korona szálloda buffet-termében, amelyben társadalmunk több kiváló egyénisége is részt vett.

A felköszöntők sorát Martinyi József a helybeli főgimnázium igazgatója nyitotta meg, aki Dóczy Imrét köszöntötte fel. Dóczy viszont Martinyira mondott poharköszöntőt. Majerszky Béla Géresi Kálmánt köszöntötte fel, majd Géresi Bencs László polgármesterre, Leffler Samuel a szülőkre üritettek poharat. Felköszöntőket mondtak meg Kovács István Beczner Frigyes, dr. Gulyás István, dr. Vietórisz József, Bencs László, Moravszky Ferenc, Szlaboczkay Imre, S. Szabó József, Novák Gyula, dr. Sarvay János, Somogyi Gyula, Porubszky Pál stb.

A bankett folyamán a Porubszky Pál indítványára Beöthy Zsolthoz az országos középiskolai tanáregyesület elnökéhez üdvözlő sürgönyt menesztettek.

A társaság a legjobb hangulatban maradt egészen addig a perczig, migem a hazautazó vendégeknek kocsiira kellett ülniök, hogy a vonatról le ne kessenek.

Végül különös elismeréssel kell megemlékeznünk a nyiregyházi főgimnázium tanáraitól, akik nemcsak a rendes tanároknak, hanem a helybeli érdeklődő tanárgy barátoknak is alkalmat adtak az igazán tanulságos eszmecserében és a társasösszejövetelben való részvételre.

Hirek.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Tessik János szántiszert a helybeli kir. pénzügyigazgatóság számvevőséghez számellenőrré kinevezte.

— Géresi Kálmán debreczeni tankerületi főigazgató kedden este a helybeli ág. hitv. evang. főgimnázium látogatására városunkba érkezett. Itt időzést három napra tervezti s szombaton reggel utazik vissza székhelyére.

— **Pártértekezlet.** A nyiregyházi szabad-
elvű párt végrehajtó bizottsága, ma, csütör-
tökön délután 5 órakor a Korona vendéglő
egyik termében értekezletet tart, melynek
tárgya dr. *Ferlicska Kálmán* orsz. képviselőnek
az országgyűlési szabadelvű pártkörből történt
kilépéséről szóló bejelentés lesz.

— **A helybeli ág. ev. egyház által** e hó
27-dikén a központi népiskola disztermében,
az eperjesi theológusok „Otthon”-a javára
rendezendő estély nem mindennapi élvezet
nemes örömeiben fogja részesíteni közönsé-
günket. Mint értesülünk, megígérték közremű-
ködésüket: *Diecz Lajos* kassai főreáliskolai
tanár, ki *be fogja mutatni a Röntgen-sugara-
kat s a drót nélkül való telegrafjást; Csen-
gey Gusztáv* a neves ifj. *Friedman József*,
Friedman Soma és ifj. *Pászár István*, kik he-
gedűn és gordonkán működnek közre s végül
még néhány helybeli érő is.

— **A villamos vasút létesítésére** a „Ma-
gyar vasúti forgalmi részvénytársaság” által
közvetlen a képviselőtestülethez beadott aján-
latot a múlt héten tartott közgyűlés tudva-
levőleg a bizottsághoz utasította tanulma-
nyozás és javaslattalról csejzából. A bizottság
a múlt szombaton délután vette beható rész-
letes tárgyalás alá az ajánlat mellett be-
nyújtott aláírt szerződéstervezetet. Minthogy
azonban a szerződéstervezetben több rendbeli
olyan szerződési pontozatot, illetve feltételt
talált, amelyek az ajánlat elfogadása esetén
a város érdekében módosítandók volnának,
mielőtt a bizottság javaslatait megtenné, fel-
hívta a „Magyar vasúti forgalmi részvénytár-
sásaság”-ot, hogy a kifogásolt pontozatokat
módosítani hajlandó-e? Az ide vonatkozó
nyilatkozatát december 22-éig kívánja be-
adni, hogy még elég idő maradjon arra,
hogy a bizottság jelentése és a szerződés-
tervezet a január 10-iki közgyűlés előtt ki-
nyomattassék és szétosztassék. A bizottság
kivánságai közül a nevezetesebbek a követ-
kezők: Határozottan mondanék ki a szerző-
désekben, hogy a létesítendő villamos vasút és
tartozékai nem zálog, sem egyéb harmadik
személyek javára szóló jogokkal a város és
a kereskedelemügyi miniszter beleegyezése
nélkül nem terhelhetők. Mondassék ki to-
vábbá, hogy időközli megváltás esetén is a
netán kibocsátandó elsőbbségi kötvényekből
még be nem váltott rész kizárólag a társasá-
g, illetve a társaság részére járó beváltási
árát terhelje, úgy, hogy a város teljesen
tehermentesen jusson a vasút birtokába. Vég-
ül pedig köztessék ki, hogy a vonatok von-
tatására az erdőben október 1-től márczius
31-éig terjedő idő alatt esetleg használni
szándékoló gőzmozdonyok füstemesztő és
szikrafogó készülékkel látandók el s a társaság
az erdőben a vonatok által még ilyen
elővigyázat mellett is netán okozható tűz-
károkért teljes felelősséget vállaljon. A többi
módosítások inkább csak stílusis termé-
szetűek.

— **Névmagyarosítások.** Dr. *Lichtman Vil-*
mos kisdárdai járásorvos vezetéknévét *Lukács-*
ra, Ferdinánd József nyiregyházi lakos
pedig *Füzéri*-re magyarosította.

— **Elhalasztott műkedvelői előadás.** A hely-
beli játékosnyóegylet által e hó 20-ára ter-
vezett műkedvelői előadás — a *Falurossza* —
közbe jött akadályok miatt nem e napon,
hanem a jövő hó 14-én fog megtartatni.

— **Uj gyógyszerész a vármegyében.** A hely-
beli gyógyszerész *Nemes Árpád* okleveles gyógy-
szerész részére megengedte, hogy Bulyon
személyjogi gyógyszerészt állíthasson fel.

— **Esküvők.** *Hauer Jenő* m. kir. csendőr
főhadnagy e hó 8-án, csütörtökön tartotta
esküvőjét *Bogdányban Szalánczy Ilona* kis-
asszonnyal, *Szalánczy Ferencz* földbirtokos
kedves leányával. *Kralovánszky Gyula* hon-
véd huszár-százados a múlt héten szerdán
tartotta meg esküvőjét Budapesten, *Szlávy*
Béla honvéd ezredes leányával: *Szlávy Mar-*
gitt kisasszonnyal. *Ékes Károly* honvédszázár
főhadnagy folyó hó 17-én köt házasságot
Koczok Piroška kisasszonnyal, *Koczok László*

kir. főmérnök, az állampépítészeti hivatal fő-
nöke kedves leányával.

— **Ötödik gyógyszerész Nyiregyházán.** Em-
lítettük előző számunkban, hogy *Nagy Kál-*
mán okl. gyógyszerész Nyiregyházán egy új,
immár ötödik gyógyszerészt állított fel,
s hogy a képviselőtestület egészségügyi szak-
osztálya a gyógytár felállítására ellen foglalt
állást, a képviselőtestület azonban a múlt
héten tartott rendes közgyűlésén e tárgyban
a Sztárek Ferencz rendőrkapitány elhalálozá-
sának hírére történt feloszlás miatt nem
határozhatott. Az ötödik gyógytár ügye a
héten kedden került ismét a képviselőtestület
elője, amikor is 58 szavazattal 34 ellenében,
tehát 24 szótöbbséggel az egészségügyi szak-
osztály véleménye és javaslata elvetésével a
közgyűlés az új gyógytár felállítását szükse-
gesnek mondta ki, illetve felállításával a
meglévő fennállását veszélyeztetnek nem
találta.

— **A „Bessenyei kör” első estélye.** Az
életerős kör első estélye felkötötte úgy a
város, mint a vármegye közönségének érde-
klődését, aminek látható jele az, hogy a je-
gyek legnagyobb része már is elkelt. Külön-
ben is a program annyira változatos, s
választékos, hogy a jegyek iránti élenk kereslet
teljesen érthető. Az estély programja a követ-
kező: 1. Prologus. Irta és felelvassa: *Porub-*
szky Pál főgymn. tanár úr. 2. Hegedű ver-
seny. . . G. Moll Bruchtól. Előadja: *Kemény*
Rezső úr, a m. kir. orsz. zeneakadémia taná-
ra. Zongorán kíséri: *Haas Ignác* úr 3. Szava-
lat. Tartja: *Szabó László* úr. 4. a) Mas-
cagni: Nagy ária a „Parasztbeszűlet” operá-
ból. b) Hubay Jenő: Madárdal a „Cremonai
hegedűs” operából. Énekli: *Leopold Fran-*
cziska opera-énekesnő. Zongorán kíséri: *San-*
troch Alajos úr. 5. Dialog: előadják dr. *Fer-*
licska Kálmán úrnő és dr. *Mauer László*
úr. 6. Erkel: La Grange, ária a „Hunyadi
László” operából. Énekli: *Leopold Franciska*
opera-énekesnő. Zongorán kíséri: *Santroch*
Alajos úr. 7. a) Serenád: Hubay J-től. b)
Valse Caprice. Wieniawskytól. Hegedűn elő-
adja: *Kemény Rezső* úr. Zongorán kíséri:
Haas Ignác úr. — Vacsora után tánc. Az
estély 8 órakor fog kezdődni s a Korona
szálloda nagytermében lesz megtartva.

— **Halalozás.** A fővárosnak egyik ismert
polgára: dr. *Nyiri Lajos* ügyvéd, fővárosi
bizottsági tag, kedden hajnali 3 órakor, 66
éves korában, hosszas szenvedés után meg-
halt. Halálát kiterjedt rokonsága gyászolja
többek közt a helybeli Korányi, Bodnár és
Nyiri családok is. Temetés szerdán délután
3 órakor ment végbe Budapesten.

— **A helybeli kölcsönös segélyző egylet**
szíves volt a nőipariskola javára 10 forintot
küldeni, mely adományért ez uton is köszö-
netét nyilatkozza a *nyóegylet elnöksége*.

— **Kanyaró mindenfelé.** A vármegye terü-
letén legújabbán Tisza-Eszlár és Eszény köz-
ségekben lépett fel a kanyaró járvány a
gyermekek között. Eszláron a hetvenet meg-
haladja a megbetegedett gyermekek száma.

— **Fogházvisgálat.** Báró *Felitzsch Berthold*
főispán a fogházvisgáló-bizottság tagjai társaságában e hó 10-én megvizsgálta a hely-
beli kir. törvényszék fogházát. A főispán és
bizottsági tagok teljes elismerést fejezték ki
a tapasztalt rend és tisztaság felett. Hogy a
nyiregyházi fogházunk ma már országos hí-
rűvé vált tisztaságáról és mintaszerű rendjéről
első sorban a *Halász Sándor* fogházfel-
ügyelő érdeme, ki erélyével és szakértelmével
emelte azt mai megérdemelt hírére.

— **A bűd-szent-mihályi kettős rablójá-
kosság.** Mintegy másfél év előtt nagy port
vert fel az egész országban az a bűneset,
mely Bűd-Szent-Mihályon történt. Rejtélyes-
ség dolgában hasonlít a Szimon Anna-Boi-
csev-féle bűnesethez. Az eset a következő:
Schwarz Adolf nős, családós, vagyonos, bűd-
szentmihályi szabó szerelmi viszony folyta-
tott több éven át Dombrádi Zsuzsa menyecs-
kével, a ki pedig az özvegyiség szomorú ke-
nyerét ette. Egy szép őszi napon Dombrádi

Zsuzsa Schwarz Adolf tanácsára 500 frtért
eladta a házat s magához vette hat hóna-
pos gyermekét, átment a t.-löki állomásra,
hogy onnan Polgáron és Abonyon át Buda-
pestre menjen, a hová megállapodás szerint
Schwarz Adolf is követte volna. Schwarz
is eltávozott akkor hazulról, állítólag Buda-
pestre, a hol árukat vásárolt be s onnét szer-
etője és gyermeke nélkül tért vissza. Egy
hó múlva Szabó Sándor Dombrádi Zsuzsa
sőgóra Dombrádi Zsuzsa aláírásával levelet
kapott, melyben sógorát és nővérét igye-
szik megnyugtanni sorsa felől, sőt a levélben
rokonai előtt azzal is dicsekszik, hogy a vá-
rosban egy nagy úrral ismerkedett meg, ki
tejbé-vajba fűrészi; selyembe, bársonyba
öltözteti. Később meg Schwarz kapott Becs-
ből egy levelet Dombrádi Zsuzsa aláírással,
melyben viszont a menyecske azt írja, hogy
megunta az életét s gyermekével együtt
Amerikába vándorol. Ez a levél keltette föl
a gyanut tulajdonképen Schwarz ellen,
mert a csendőrség erről értesülvén, nagy
apparattal látott hozzá, hogy kiderítse,
Dombrádi Zsuzsa hol tartózkodik a gyerme-
kével. Honapokig nyomoztak minden erede-
mény nélkül, míg múlt év márczius 13-án
Eryek község határában, a Tisza partján
egy kilenc hónapos gyermek hullaját, majd
Abád község határában, egy 30 éves nő
holtstétét fogták ki a Tiszából. Agnoszkálás
után Szabó Sándor és felesége felismerte
az eltűnt gyermeket és anyját. Erre a tör-
vényszék Schwarz Adolfot letartóztatta s
rablójákoság bűntette miatt vád alá helyezte.
Hosszas vizsgálat után november hóban
megtartották a végtárgyalást. A törvény-
szék egy heti ízalmis tárgyalás után
Schwarz Adolfot a vád és következményei
alól felmentette. A debreczeni tábla, a múlt
napokban foglalkozott a bűnügygyel. A taná-
csban bessenyei Széll Farkas tanácselnök
elnökölt. Hosszas tanácskozás után a tábla
is helyben hagyta a törvényszék fölöment
ítéletét s így máig sem tudják ki gyilkolta
meg a szép Dombrádi Zsuzsát és ártatlan
gyermekét.

— **Meglőtt korcsmáros.** Schwarz Mór
demecseri korcsmáros e hó 5-én este az
ablakon keresztül meglőtték. A lövés azonban
szerencsére nem jól talált úgy, hogy sebeiből
pár hét alatt teljesen felépül. A tettest Dar-
róczy Benő demecseri lakos személyében
kinyomozták és átadták a nyiregyházi kir.
ügyésznek.

— **Vadászat Ibrányban.** Boschán Jakab
ibrányi birtokán vasárnap körvadászat tartat-
ott, melyen a nyiregyházi vadász-társulat
több tagja vett részt. Az eredmény 192 nyúl
és 5 fagoly volt.

— **A Várkonyi-féle bűnügyben** a lapok
közlése szerint tegnap kellett volna a vég-
tárgyalásnak megtartatni. Hogy honnan ke-
rült ki e hír? ellenőrizni nem lehet, azonban
a valóság az, hogy a kir. törvényszék a vég-
tárgyalásra még ki sem tűzhetta a határ-
napot.

— **A „Szabolcsi Képes Naptár,”** melyről
lapunkban már megemlékeztünk, megjelent.
Ez a maga nemében nálunk teljesen új vá-
llalat a szokásos naptári részen és egyéb
tudnivalókon és a komoly és könnyebb tar-
talmu dolgozatokat tartalmazó változatos
szépirodalmi részen kívül részletes *csimlárt*
foglal magában, amelyben nemcsak a vár-
megye területén létező hivatalok és köztint-
vények címjegyzéke, hanem az összes ke-
reskedők és iparosok névjegyzéke is feltalál-
ható. A naptár szépirodalmi részét, amely-
ben dr. Prok Gyula, dr. Bartók Jenő, dr.
Springer Géza, dr. Vietórisz József, Mosonyi
(Morauzky) Ferencz, dr. Szeszlay Zoltán,
stb. dolgozatai találhatók, lapunk társszer-
kesztője állította össze. A naptár ára 1 ko-
rona. Kapható a Ferenczi-féle könyvkeres-
kedésben.

— **A posta és a közlőgő ünnepek.** A ka-
rácyonai és újévi ünnepek alkalmával a posta
forgalma az egész országban, rendkívüli

mérveket ölt, melynek akadálytalan és pontos lebonyolítására a posta igazgatóságok már is széleskörű intézkedéseket tettek. De a nagy közönség se mulasztja el saját érdekében az alábbi szabályok pontos betartását: 1. Pénzt legelőszérőbb postautalvánnyal küldeni; küldhető azonban szabályszerűen pecsételt levelben is, de más tárgyakkal egybe csomagolni sem pénzt sem ékszert nem szabad. 2. Csomagolásra faládácska, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű s csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig legalább is többrétegű erős csomagoló papír használendő. Ujsgáppapírba és czukorpapírba csomagolt tárgyak postai szállítása nem fogadtatnak el. Vászonba, vagy papírba a csomagokat szorosan kell begöngyölni, gömbölkéül zsineggel többszörösen és szorosan átkötni, a zsineg keresztelési pontjain pedig jó minőségű pecsétviaszral oly módon lepecsételni, hogy az egymással fektetett vászon- vagy papírrétegek közti nyílásokon a tartalomhoz hozzáférni ne lehessen. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használendő. 3. A czinzsére kiváló gond fordítandó s a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények czimirataiban a kerület, utca, házszám emelet és ajtójelzés stb. is kiteendő. 4. A czimet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatablára, bőrdaradra vagy erős lemez-papírra irandó. Ezen czimiratot erős zsineggel, vagy dróttal tartósan a csomaghoz kell kötni. Papírlapokra irt czimeket mindég egész terjedelmében kell a burkolatra fölragasztani s ezen kívül a csomagokat zsineggel úgy átkötni, hogy a zsineg keresztelése a czimirat legyen. Fölötte kívánatos, hogy a földő névét és lakását, továbbá a czimirat összes adatait feltüntető papírlap (czedula) magában a csomagban is bent legyen arra az esetre, hogyha a burkolaton levő czimirat lecsuszik, elveszne vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági fölbontása után, a jelzett czedula alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a földő saját névét és lakását a csomagon levő czimirat felső részén is kitüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a czimiraton, mint a szállítólevelen, szabatosan és részletesen jelézni kell. A Budapestre és Bécsbe szóló csomagokon és szállítóleveleken, ha azok elemiszereket, vagy fogyasztási adó alá eső tárgyakat tartalmaznak, (husnemű, szeszitalok, stb.) azok mennyiségének tüzetes kiírása is szükséges (pl. egy drb szalonna 1 es fél kiló, egy pulyka 3 kiló, két liter bor, stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivételé szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— **Elfogott libatolvaj.** Raus Zsuzsi és az öccse András hat darab libát loptak a napokban egy tanyán, s két zsákba dugva a prédát, vigan mentek hazafelé, mikor a kerülő észrevette őket. A fiu elfutott, a lányt azonban elfogta a kerülő. Most már mind a ketten a rendőrségnél vannak. Valószínű, hogy a tanyákon az utóbbi időben sűrűn előforduló aprómárha lopásokat is ők követik el.

— **Gyilkos dohánytolvaj.** Kelemen János jakói dohányost Szabó Ferencz kérici lakos, aki a pajtából dohányt akart lopni, lelötte. Szabó Ferencz azzal védekezik, hogy Kelemen dohányt akart lopni. Ennek azonban ellene bizonyít Kelemennek becsületes mulja s főleg az, hogy Kelemennek birtokában semmiféle tárgy nem volt, a dohánypajta alja pedig ásvál volt kiásva. A kiásás a lövés után tetethetett, a bűnselekmény palástolása céljából. A bűnselekmény oka hihetőleg az az adósság, amelynek megfizetését Kelemen Szabó Ferencztől követelte. A vizsgálat egyéb-iránt folyamatban van.

— **A lélek élete a sirban.** Ez érdekes tárgyról igen szépen irt cikket találunk a Nagy Képes Világtörténet 2-ik füzetében. Az egyiptomiakról szól, ősidőkről, de annál ér-

dekesebb ma, a spiritismus ujonnan fellendülő divatában. — S a mi fő, a tudomány szorgalma folytán ma már oly igazán, oly tisztán ismerjük a régi Egyiptom életét, mint akarmélyik modern államét; sirboltjaik falán talált érdekes reliefjeik megörökítették egész életüket. Hitték a lélek földöntúli életében, de azt nem választották el a testtől teljesen. A temetlen halott lelke hazátlanul bolyong, s minél gazdagabb sirban fekszik a test, annál dusabb maga a lélek is. A szétronsolt testtel együtt szved a lélek. Azért balzsamozzák be a hullát, azért rakják tele a sir egy kamaráját az elhunyt szobraival, mert azt hiszik, hogy a lélek minden új képmásában új létalapot nyer. Azért a szobrok realiszticusan hívek, hogy a lélek a maga hüvelyére ismerhessen benne. A lélek élete a testtől függ. Látja magát a falon, amint vadászni megy, és ő is vadászni megy; látja reliefben, hogy feleségével eszik és iszik, és valósággal az tette. A kép kézművesei tényleg dolgoztak neki. — Oly gazdag volt az egyiptomiak fogalma a halál utáni létéről, s oly gazdagok voltak kegyeletben és hitben, hogy városaiknál nagyobbak voltak sirvárosaik, palotáiknál sirpírmaik. — E gyönyörű felfogásról, ez érdekes sajátosságáról bőven és érdekesen szól a Nagy Képes Világtörténet, 2. füzete. Igen szerencsés ötlet volt a kiadók részéről, hogy ez érdekes munkát hetenként megjelenő 30 kros füzetekben is közreboesztják, lehetővé téve, hogy így mindenki megszerezhesse. Kivált a tanuló ifjúságnak kellene e kedvező beszerzési módot igénybe venni. A füzetek minden hazai könyvkereskedésben kaphatók. Azonkívül elő is fizetheti rá postautalvánnyal a kiadóhivatalnál, (Révai Testvérek, történet vállalat, Budapest, Üllői-ut 18.) 6 füzetre 1 frt 80 krral, 12 füzetre 3 frt 60 krral. A jelen füzet illusztrációi közül külön is ki kell emelnünk a „Medium házaspár“ Nofrit és Ráhotpu szobrait, Khafri fölözobrárt s a sphinx templomot, mindmennyi művészi alkotások az akkori időből.

— **Komoly irány.** Könyved szellem, határozott nemzeti törekvés jellemzi a „Magyarország“ politikai napilapot. — Nem hajlong ide-oda, nem úzérkedik politikai meggyőződéssel, egyenes és nyílt, mint a magyar ember lelke, azért fert annyira közel a magyar nemzet szívéhez. A „Magyarország“ felvettide visszanyúló muljában pártatlan előhaladást tett. A művelt magyar társadalom befogadta, megkedvelte és nagyra nevelte. úgy hogy ma már a „Magyarország“ a legelterjedtebb és legolvasottabb lapja a magyar közönségnek. A „Magyarország“ valósággal irányt szab és egyesíti maga köré a művelt magyar társadalmat. Bartha Miklós az ő pártatlanul ragyogó tollával megragadja az elméket, úgy hogy politikai és társadalmi különbség nélkül mindenki meghajlik az ő tollának szépsége és varázserője előtt. — A „Magyarország“ minden sorában komoly és emelkedett, nem hódol a modern léhaságoknak, de eleven, gyors és szórakoztató. Azért kedvelt lapja a magyar családoknak. A „Magyarország“ felelős szerkesztője Holló Lajos országgy. képviselő, kivüle közéletünk és irónk kitűnőseinek egész sorozata tartozik a „Magyarország“-hoz, így Inczédy László, Pázmándy Dénes, Móra István, Vértessy Arnold, Bartók Lajos, Szabóné Nogáll Janka és a régi és új írói nemzedék sok más jeles tagja. A „Magyarország“ előállítási módja a modern technikai haladásnak igazi példaképe. Béccsel, Berlinnel és az ország nagyobb városaival direkt telefon-összeköttetéseket tart fenn, hieit és tudósításait a leggyorsabban és legalaposabb forrásokból meríti. Ez teszi lehetővé, hogy a „Magyarország“ a többi lapokat egy félnapal megelőző. A „Magyarország“ reggel már az ország legtávolibb részeiben is ott van. Hozza a kimerítő országgyűlést, a bel-és külföldi tőzsdéi tudósításokat, kitűnő regényeket, tárcákat, stb. stb. A „Magyarország“ előfizetési ára egy évre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.

Csak azért is jubilálunk!

Hiába tetszik mondani kedves János bátyánk, hogy hallgassunk! hogy ne üssük dobra e mély titkot, melyet nekünk csak egy sóhajként fedezett fel! Nem! Nem! nem halgatunk! Hadd tudja meg mindenki, akit illet, nem félünk, ha előjáróink megtudják is, hogy mi ma jubilálunk. Igen! ami János bátyánk 25 éves köztisztviselői jubileumát üljük meg!

Hiába minden hallgatási parancs, minden sajnálkozás! Avagy azt tetszik gondolni, hogy mi a saját lelkiismeretünket eltudjuk némitani a hallgatás által? Oh nem. Hiszen a rövid idejű pályafutásunk alatt csak most akadunk egy ózra, hol a természet ritka szépségű fenségében gyönyörködhetik lelkünk. Nincs ezen zöld szigeten egyetlen pipacs, katáng kóró, vagy mérges kóköröscin. Nincs tövis, nincs csuszó-mászó hulló, nincs ragadozó állat! El-el mereng lelkünk ez óáz gyönyörűsége harmoniáján, hol a legnemesebb virágok, füvek és fák termik azt a gyümölcsöt, melyet mi annyira szeretünk, annyira rajongunk értők, — hogy bár fáj lelkünk az eddig kapott tövisektől, — e fájdalom elenyészik, sebeink behegednek, reményeink újra élednek, ha enyhet adó pázsitján nyugodva, balzsamos illatát szivhatjuk az édennek.

Igen! kedves János bátyánk! ez óáz te vagy. Huszonöt évi munkásságod ideje alatt nem kisért tőged a közönség tapsvihara, nem zugó éljenzése, sőt előjáró, kiváló kegye sem igen mosolygott feléd, mert, mint a tavaszi ibolya az avar alól terjeszti szét kellemes illatát; — mint a csalagny, mely sűrű bokrok árnyékából hallatja dalát, — gyönyörködte az élvezőt anélkül, hogy látnák a kellemes érzések okozóját, úgy a te munkásságod is, mely példalánul eredményes s teljes megnyugvást keltett a közönségben, nemes lelked, fennkölt gondolkodásod, az emberbaráti szeretetűl hévvel dobogó szived, együttvéve megteremtették hivatalod számára a mintaszereget, az A. B. C. lapok, az irattár aktái elő tanu hivatalos óráit, pihenést és fáradságot nem ismerő munkádnak, nagy tudásodnak s önfeláldozó szorgalmadnak, de szerénységed s a feltűnést kerülni igyekvő természeted, a saadárzégi reklám csinálás, a fényes kirakat alkalmazásának mellőzése, a csendes munkásság s önzetlen tiszta jellemed: bár mindenki tiszteletét és becsülését megszerelte neked, mégis a nyugodt lelkiismeret és önbecszeretnél nincs egyebed, s nem is törekszel egyébre.

Legyen elved ezután is az eddigi, s kérjük a gondviselést, hogy a mai napon adjon neked újult erőt, munkakedvet és jó egészséget, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék főtelegkönyvi őret, ami kedves János bátyánkat Margita János telegkönyvvezető urat megelőgedésben és jólétben sokáig éltesse! s láthassa megvalósulni mindazt, amit szívelelke elérni óhajtt.

Hiába tiltotta meg kedves János bátyánk, mi ma csak azért is jubilálunk, pedig tudjuk, hogy e publikációért megnehezelt reánk, de hát mi nem tudunk tiszteletére aranyal, tömjént és mirhát vinni s ujjongó örömműnknek sem tudunk másként kifejezést adni, miuthogy határtalan tiszteletünk s becsülésűnk ez uton nyilvánítsuk. Majd 15 év múlva, ha a munka, szeretet és becsülés báberára pihenni fog térni, megfogja nekünk boesátani e merényletet, addig pedig kérjük, hogy legyen szeretettel közöltűnk mint nap, amely körül, mint igénytelen bolygók forgolódván: tőle fényt, meleget és világosságot kölcsönöz-hessűnk.

Igaz tisztelői.

Apróságok a hétről.

A debreczeni tanári-kör vasárnap délelőtti gyűlése után a Korona buffet-teremben gyűltek össze kedélyes lakomára a tanárok és a „tanügybarátok“.

Hogy tósztokban nem volt hiányosság, — no azt ez egyszer csakugyan felesleges mondani is.

A komolyabb felkészítő után mihamar sor kerül a vidámabbakra is.

Ezek során dr. Vietórisz tanár felemeltette a többek között, hogy két év előtt a debreczeni tanári kör ugyanez Nyiregyháza tartott gyűlése utáni banketten a pohárköszöntők egyikeben a tanárokat végcéznek nevezték el.

Ez a visszaemlékezés adott okot Szaboczkoy Imre tanárnak egy mindvégig mulatságos és szellemes pohárköszöntőre.

Kifejtette egész részletesen, hogy a tanárok csakugyan végcézek. A tudomány végcézei. Az iskolák a boltok, az árusarnokok. Ezekben árusítják a tanárok portékáikat. Olcsón szolgálnak vele. Sőt ingyen is, a tandíjmentes, — és ráfizetéssel az ösztöndíjas tanulók részére. Az értesítők és bizonyítványok a saldírozott számlák; az olyan „kun-saftok”-nak azonban, akik fizetni nem tudnak, halasztást is engednek, sőt újabb, vagy teljes fizetéképtelenség esetén egy egész esztendőre tartják vissza őket vevőik között, bár a végképen rossz fizetőket utójjára ők is kilövik.

Ilyenformán fűzte tovább gondolatait, amelyekért örökre kár, hogy gyorsíró kéz fel nem jegyezte.

Meg-megújuló vidám derűtséget s a végén viharos tetszést idézett elő a S. Szabó József debreczeni tanár verses pohárköszöntője is, amely hangzék vala eképen:

Vietórisz József, édes atyámfia,
Hozzád szólok, mert kész hazád Tirpákia,
Ez ősmagyar föld, mit Szabolcs tett alapnak,
Hol idegen tón is magyarok fakadnak.
Ezt, melyet körülvesz a nyírségi róna,
Meggzállotta most a kálvinista Róma.
De mily megszállás ez! — im a jó tirpákok,
Ölelnék bennünket, mint vendégbarátot.
Ez a szíves látás leköt, meghat engem,
— Mégse a tirpákok dicsőségét zengem.
Azokról szólok, kik megannyi daliák
Bejövén magyarrá tették Tirpákiát.
És amikor őket veszem a nyelvemre,
Édes honi nóta csendül a fülemben,
Szélsze szellő szárnyán, zúgva áradattal
Mészze vidékről, amelyről így szól a dal:
„Hallottad-e hírt Gemer vármegyének,
Meg annak a híres pelsőczyi temlecznek.”
Nem véletlen műve, nem ephemere dolog,
Hogy e föld Gömörrel összeházasodott.
Százados kötelék tartja őket fogva,
A szép Tirpákia onnan-onnan hordja
Erős völegényit, kikért lánggal érez,
Hú maradvá mindig első szerelméhez.
Papok és tanárok egész légiója
Jött ide Gömörből száz esztendő óta.
S tót Tirpákiában a magyar érzelmét
Terjesztve az édes, zengő honi nyelvet,
Észszel, tudományval buzogn magyarázva, —
Im ma szíved, szóval magyar Nyiregyháza.
— Ily apostolokat adott Gömör bérce,
Köszáli sasokat a Nyíri cserjésbe.
Sőt ad folyton, mert ha híreim nem esznek,
Csak a tanárok közt ma is hárman vannak.
Mindhárom a város méltó büszkesége,
Az egyház s iskola dísze, dicsekvése.
Mit magyar szív érez, magyar tudomány tud,
Szívükben, eszükben és fényt áraszt rájuk.
Tanítanak, nevelnek, mint hajlékony ágat,
Derék fiaikat az egyháznak, hazának.
Igy bennök s általuk — mint a régi ének —
Híre, neve megvan Gömör vármegyének. —
— Poharamat most hát éretők emelem,
Emeljük mindnyájan, kocczintsanak velem:
Hogy a kiket környezet szeretet, tisztelet,
Martinyi, Leffler és Porubszky éljenek!

A felkészítő folyamán azonban hangos tiltakozások hallatszóttak, hogy a híres „Gemer” vármegye nemcsak három tanárt szolgáltatott a nyiregyházi főgimnáziumnak.

Hat tanár valjira szülőföldjének az erdőbércezes kies Gömör.

Sőt a nagy lelkesedés magával ragadt egy hetediket is, aki anyai ágon akart just formálni a gömőri származáshoz.

Felállott azonban erre a város polgármestere s egy váratlan fordulattal alaposan elejét vette a Coriolánkodásnak.

Elmondta, hogy hiszen sokat, nagyon sokat köszönhet a mai Nyiregyháza Gömörnek; — de volt idő, mikor egyebet se tudtak itt Gömör vármegyéről, mint hogy ott készítik a híres-nevezetes . . . csutorát!

Es ettől a pillanattól kezdve a csutura lett a bankettezők jelszava, akár csak a végcéz ket év előtt.

Haladunk. Nagyvárosiasodunk.

Meri-e tagadásba venni valaki?

Hát azok az élénk zöldre festett postakocsik, amelyek a mult csütörtök óta járják a város utcáit, nem a nagyvárosiasodás kétségeltelen bizonyítékai-e?

A postai csomagokat házhoz szállítják. Az utalványokat készpénzben fizetik ki a boldog halandóknak. Az utcáinkat villamos lámpák világítják. Sőt sugárutunk is kinyílik a jövő tavasszal, ha ugyan kinyílik. „Sötébb” villamos vasutunk is lesz, amikor lesz.

Es „legsötébb” telefonhálózatunk is volna, csak az a kár, hogy meg mindig „kuka az istenadta!”

Bakfis társaságban történt. Javában folyt a tracs, midőn hirtelen nyílik az ajtó s belép egy fiatalember.

Nyomban felpattan helyéről egy bogárszemű kis lány, ünnepélyes arccal őt s olyan hangon, mintha legalább is saját életének veszélyeztetéséről volna szó, deklamálni kezd:

— Nos mi újság? Beadta Szilágyi a lemondását? Bukik a kabinét? Hát Bánffy? Nos beszéljen, beszéljen! És idegesen dobogtat a lábával, fejét hatravezti, úgy, hogy lazán odatűzött pompas hajfonadékai leomlanak.

A fiatal ember, ki tán mindenhez ért, csak a poliflikához nem, megszeppent a türelmetlen angyal ostromlásától, zavartan hebegi:

— Gyönyörű haja van!

— Kinek, Bánffynak?

— Nem, magának . . .

— Ja nekem! 81 centiméter, különben tudja tavaly 86 volt, de ötöt szétajándékoztam . . .

A fiatal ember mosolygott — befelé: meg volt mentve.

Bánffy, az obstrukció, a lemondások hirtelen elmerültek.

Szerencse, hogy nálunk még nem lehetnek nők a parlament tagjai. A parlament intím találkák gyűhelyét jelentené, a politikai meggyőződést a szerelem helyettesítene és így tovább. Szóval kedélyesen menne a dolog, feltéve, hogy a t. honatyák nagyobb kontingensét nem — Madarászok vagy Janicsáry-k képeznek.

CSARNOK.

A nagy semmi.

— Irta: George Bonnamour. —

Regnault Maxime gepiesen megállott dolgozó szobája nagy velencei tükre előtt. Megerősítette fehér nyakkendőjét. Szálas, karcsu természetén lehellet finomságával feszült a fekete frakk. Bagdadt mosolyal visszaült íróasztalához, a melyen rozszaszin borítékos aktacsomókból még szanaszét heverő egyéb, írásokból avas tintaszag áradt a szoba levegőjébe.

Regnault híres bűnügyi védő, azok az írások pedig a legaljasabb emberi bűnök krónikái. Az ügyvéd minden visszatartó érzés nélkül forgatta a lapokat; régen leközdötte az undort, a mit a hitványság kelt a tiszta emberben.

Élénk képzelő tehetsége olvasás közben hatalmasan működni kezdett. Megelevenedett az elfakult papiros, megmozdultak a színtelen sorok, alakok keltek ki belőlük, emberek, akinek arcán lelküknek minden indulata tükröződött. Gyűlölet, irigység, féltékenység sugárzott a szemekből, ott fészkeltek a szájak szegletén, ott viharzott dühös taglejtéseikben, a melyekkel ezek a fantomok szinte fenyegetni látszóttak ügyvédjüket, akire felénk vagy cinikus vallomásaik titkát bízták: nyomorukat vagy lelkük aljasságát.

Ez este azonban Regneault ügyvéd szokatlan bátorságot erzett; ez a munka, melynek máskor egész szenvedélyvel áldozott, leküzdhetetlen undort keltett benne.

Nagy hirtelen félre is dobta az aktacsomót, amelynek tanulmányozásába belekezdett. Elvágott innen, ki a szabad levegőre s szinte megfájdult a szíve a kívánságtól: feledni a sok szegényt, aljasságot, bűt, bajt, a miben hivatása belekeverte. Amint azonban szökni akarna dolgozószobájából, jegyzék-elefántosant sarga színű lapjáról szemébe öttik a reszkető kézzel odavetett jegyzet: Madame Hardillier, csütörtökön este hat órákor a naptár rovataiban pedig vörös betűkkel: december 10.

Megrohanták az emlékek.

Vizont látta Robignyék szalonját, ahol először találkozott vele.

Rögtön lekötötte sajtáságos bája a fiatal asszonynak; oval arca és mályvaszínű szemei az isteni Jucundééhoz hasonlók.

Mint a Leonardo da Vinczi képe, Hardillier asszony fűrészketetlen mosolyal mosolygott reá, ami az ügyvédet végképrabjává tette. Ez asszony szerelmet és misztikus bűbajt lehelt felé. Regnault megtudta Robignyektől a fiatal asszony kényes helyzetét; állami küldetésben a szélső Keletre utazott s csak kevesen tudták, hogy ez a küldetés csendes preludiuma egy változónak . . .

Első találkozásuk, rövid beszélgetésük felzaklatta az ügyvéd nyugalmát; nem tudott aludni, róla álmodozva ébren töltötte az éjjelt. Mikor nemskóra viszontlátta, Regnault nagy gyönyörűséggel észlelte, hogy a kedves teremtés annyira hatalmasa ejtette szívet, mintha a kezébe tartana; finom fehér kezében, a melyen egyetlen gyűrű sem ragyogott.

Hosszu napokon át udvarolt neki s elkeserítette az asszony mosolygó szilárdása. Amikor végre győzött, a szerelem részegítő gyönyörében glóriás fénybe öltözött a világ körülötte. A dolgok, a tárgyak oly szépségmezében jelentek meg neki, amiről eddig halvány sejtelmek sem volt. Az agya, a keble dagadt az érzelmektől, erős volt, büszke volt, a szava férfias csengésű; fiatal kártársai irigyelték.

Ebben a remegő extázisban eltöltött körülbelül egy esztendőt. Sem az asszony, sem ő nem gondolt arra, hogy ennek vége is szakadhat. Pedig hát vége szakadt, kiméletlenül brutálisan.

Az ügyvéd hónapokon keresztül érezte a hirtelen szakadás lesújtó hatását.

Egy este Hardillier asszony váratlanul a lakásán termelt. Nagyon halvány volt és reszketett. Szó nélkül leült, levelet vett ki a zsebéből és odanyújtotta a kedvesének. Regnault olvasni kezdte a levelet és minél előbbre haladt, annál élesebben érezte, hogy ezer fájdalom nyilai hasogatják szívet. Az asszony csöndesen zokogott e közben s könyek nedves barázdákkal szántották el szép arcát. A levelehen Hardillier ur már Havreből jelentette a feleségének, hogy befejezte küldetését. Huszonnégy óra mulva Párisban lesz.

— Micsoda pokol nyílik meg előttem! zokogott a fiatal asszony s Regnault nyakába borult, a férfi pedig szólni se tudott a meglepetéstől. A szerelmesek másnap egy rakodó parton találkoztak, hogy eszeveszett végső búcsut mondanak egymásnak.

Utazása közben Hardillier ur több rendbeli névtelen levelet kapott s a gyűlölet, a gyanúsító féltékenység s messze Keletről hanyat-homlok visszakergette Párisba.

— Ettől az embertől minden kitelik, képes arra, hogy magával vigyen, felbontsa leveleimet! szől remegve az asszony, a mikor Regnault meg egy végső taláikat kért tőle. Talán később. — Szeressen addig is bátor szerelemmel.

Elváltak és nem látták több egymást. Ennek most éppen három éve.

Regnault képzeletében földidézte a végső bucsujelenetet; a rácsos kőpartot, az elhagyott utat, a sarkon a fiakerállomást. Este hat óra.

Három esztendő! Majd, hogy örömet érzett, amikor e szavak belehangzottak emlékei zsiibongó vásárájába. Amint elszakadt a kedvesétől, neki velette magát a munkának, hogy elkabuljon vagy feledjen. Szenzációs bűntügyeket vállalt, rövidesen híres ember lett belőle. S most Robignyék, öreg barátai s szerencséjének hűséges munkálói, meg akarják hazasítani.

Ma este is nálunk vacsorál, hogy először találkozzék azzal, akit Robignyék neki szántak. Madeleine imádni való angyal, tökéletes teremtés, mondják. S ő szeretni fogja, szeretni akarja, szenvedélyes lelkének minden exaltált hevével, odaadni magát, mint Hardillier asszonynak . . .

Regnault elébe sietett.

A belépő asszonyon semmi izgatottság; észre sem veszi, hogy Regnault kezét nyújtja neki. Ügyvedni irodában érzi magát s leül, mint a többi ügyfél, mint valami közönséges kliens . . . Aztán rövidesen, néhány perc alatt elődjai jövetele czélját. Regnault csupa kacérságból viszonzotta hűvös kimért magatartását. Amint elvégezte, felkelt, könnyedén biccentett a fejével, az ügyvéd az ajtóig kísérte, hivatalosan és hidegen.

— Köszönöm.

— Ajánlom magamat.

Ugyanaz a hang ejtette e szavakat, amely még csak nem régen szerelmes bizsergésbe hozta egész valóját. Az ajtó becsapódott, a fiatal ember magára maradt, csupán finom ibolyaillat párái uszkáltak a levegőben.

Regnault visszatért dolgozószobájába. Olyan jeges hidegség költözött a szívébe. Lesujtotta ez a taláika. Imádták egymást s együtt rezgett szívük minden parány ideg-szála; hónapokon át csupán ezért az asszonyért élt, ennek az asszonynak; a szíve dagadott a látásán, a hangja megrészegítette. S ezt az asszonyt most, néhány perc előtt, mikor ott ült a szobájában, a piros bársony karosszéken, oly messze érezte magától, mintha sohse szeretne volna.

Mintha hideg, éles pincelevegőt szívna. Halálos undor kapaszkodott a szívébe, végtelen keserűség fojtotta el akarátát, minden reményét. Főlemelte a fejét s megpillantván magát a tükörben, eszébe jutottak Robignyék. Madeleine, a mai estebéd, az eljegyzés . . . A hideg borzongott a testén. Képzeletében előre látta, amint szereti a fiatal leányt, s a mint később ugyanaz a halálos hidegség lepi el szívét, mint most, mikor régi kedvesét viszontlátta . . .

— S ezt az asszonyt én örültem szerettem!

Regnault remegett. Lesujtó tudatban felfogta a nagy semmit, minden emberi boldogság örvényét. Minek akkor megkísérteni a boldogságot?

Tollat fogott és levelet irt Robignyéknak. Nagy halálal megköszönte, hogy boldogságért fáradoznak, de a tervüknek — s az ő boldogságának — váratlan s elháríthatatlan akadályok állottak útjába.

Különfélék.

Koponya és jellem. Pitard francia tudós 51 gonoszlevő koponyáját vizsgálta meg és erről legutóbb jelentést tett a francia em-

bertani-társaságban. A megvizsgált koponyák valamennyi gazdája Uj-Kaledoniába küldött francia gályarab volt. A koponyatanudva-levőleg hosszú és rövid koponyákat és a kettő közt fekvő közepkoponyákat különböztet meg. Ezeket a fogalmakat nemcsak az emberfajok megkülönböztetésénél, hanem bizonyos fejlődési fokozatok megállapításánál is fölhasználták. A gonoszlevőkről azt tartották, hogy azok közt a rövidkoponyásak vannak túlsúlyban. A francia gonoszlevőkön végzett koponyamérések ezt a föllevést nem erősítették meg. Pitard ezeket a koponyaméréteket a régi párisi temetőkből származott és valószínűleg különféle rendű és rangú személyektől eredő koponyákkal hasonlította össze és ekkor kitűnt, hogy a notorius gonoszlevők és a becsületes párisi lakók koponyái közt a különbség nagyon csekély, csak épen az tűnt fel, hogy a gonoszlevők homloka többnyire rendkívül keskeny. Egyebekben pedig a gonoszlevők közt is a közepes koponyák voltak a leggyakoribbak és hosszú koponya csaknem oly gyakori, mint a rövid. Ez is mutatja, hogy a koponyatan mennyit ér és hogy a koponyák akatából nem lehet az ember jellemére következtetést vonni.

Viktoria királyné évekre nagyon öreg már, de eszelekedeteiben és gondolkodásában friss és fiatal. Alig mulik el év, hogy kedvelt barmorali birtokán kisebb-nagyobb újítást és végeztetne. Az idén a kastélyt körülvevő erdőben kis cottageokat csináltatott, melyeknek egészen különös rendeltetése van. Mint jó angol nő, Viktoria királyné is sokat tart az öt órai teájára, de amíg Balmoralban időzik, teáját rendszerint nem a kastélyban, hanem mindennapos sétái vagy kikocsikázásai alkalmával valami utba eső teaházban szóltta elkölteni. Minthogy azonban ezek a helyek

egy olyan öreg asszonynak, mint a királynő a kastélytól távol vannak, most a kastély körül, szabályos távolságokban gyönyörű kioszkok keletkeztek, melyek fanasztikus eleganciájukkal szinte költői látványt nyújtanak. E „shantie“-k mindegyikében egy teaszoba, egy pihenőszoba és egy igen csinos kis konyha van. A falakat fa faragványok és virágos tapéták borítják. A tetőt és a homlokfalat folyondár futja be. Ezekben a pompás japáni stílus teaházakban teázik a királyné, aki az ő five o'clock teáját bármely más étkezéskor előbbre teszi.

Tűzveszély az izzólámpáknál. A hőt, a melyre a villamos izzólámpák kisugárzanak, rendszeren igen kevéssé becsülik és általában kizártnak tartják a tűzveszedelmet, mivel az izzótestet a külvilágtól üveggörte zárja el. Kísérletek alapján kitűnt azonban, hogy az izzólámpákból kiáradó hő elég lehet arra, hogy gyulékonyabb testeket lángra lobbantasson. Ha az izzólámpát olyan edénybe tesztük, amelyben fölliter hideg víz van és az áramot megeresztjük, a víz lassankint fölmelegszik, félóra múlva 38—40 fokú lesz és egy óra múlva forr. A celluloid az izzólámpánál már öt perc alatt meggyul, ha pedig gyapotba tesztük az égő izzólámpát az pár perc múlva megpörkölődik és nem-sokára lángra lobbant.

Szerkesztői üzenet.

M. F. Nyirbátor. Köszönettel fogadjuk szives ajánlkozásait A t. p-t megindítottuk. Szives figyelmébe ajánljuk azonban, hogy amugy is a hely szükével kell folyton küzdenünk. Most is alapos nyirbáláso at voltunk kényt lenek eszközölni

U. D. Budapest. Köszönjük. Karácsonyi számunkba szántuk. Az ígérteket várjuk. Levélben bővebb n.

256/1898. Kgy.
11786/1898. K.

Hirdetmény.

Nyiregyháza város képviselőtestületének elhatározásához képest, a vasúti ut mentén fekvő s a város tulajdonát képező Morgenstern-féle faraktár terület 1899. évi január 1-től 1899. évi december 31-ig terjedő egyévi időtartamra folyó évi december hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében megtartandó nyilvános árverés útján bérbeadandó lesz.

Az árverési feltételek előzetesen megtekinthetők a hivatalos órák alatt a városi tisztügyiési hivatalban.

Kelt Nyiregyházán, 1898. évi december 6-án tartott képviselői gyűlésből.

Májerszky Béla,
v. főjegyző.

MINDEN SORSJEGY UTANFIZETÉS NÉLKÜL
MINDA 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSAĞIROK SORSJÁTÉKA

5 NYEREMÉNY 20.000 KÖRÖNYELT
10 NYEREMÉNY 10.000 KÖRÖNYELT
20 NYEREMÉNY 5.000 KÖRÖNYELT
50 NYEREMÉNY 2.000 KÖRÖNYELT
100 NYEREMÉNY 1.000 KÖRÖNYELT

100.000 KÖRÖNYELT

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KÖRÖNYELT

Huzás föltétlenül már jövő hó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl: (471-9-8)
STERN EMANUEL FIA.

RUZSONYI PÁL

rovidárú-, női- és férfi divat-, és műpar-árú raktára

Nyiregyházán, Iskola-utca 3 sz., „A zöld papagályhoz.”

A „Karácsony” közeledtével mindenki már előre téri a fejét, milyen ajándékkal lepje meg övét s mégis gyakran megtörténik, hogy nem éri azt a benső örömet, mely az ajándékozással czélozva volt. Ennek oka az, hogy a vevő gyakran a legjobb akarat mellett sem képes olyan tárgyat találni, mely úgy izlésének, mint követelményeinek teljesen megfeleljen. Ez okból — mint már előre jeleztem is — részletes tudósítást teszok közzé mindazon szép és hasznos dolgokról, melyekkel üzletemet ez alkalommal is — mint más években — dúsan fölszereltem annival is inkább, hogy melyen tisztelt vidéki vevőim is idejében tájékozhatssák magukat s esetleg leveleiben is megtehessek megrendeléseiket. Biztosítom a m. t. közönséget, hogy nálam minden föltalálható, amit csak apró és nagy gyermek a modern „Szavadvég” által elkényeztetett szeme és szive csak megkívánhat!

Elsők azonban a gyermekek! Övök a karácsony ünnepe igazán, s így első sorban az ő örömeiket kezdem felsorolni! Babákat a babáknak!

Gyönyörű francia babák 1 frttól 10 forintig, alvó szemmel vagy a nélkül, szízes ingecskében, vagy a legdivatosabb elegans toilettekben, azután elpusztíthatlan bőrtestű babák és sivitó gummi babák a legkisebb babák részére. Babakocsik és ágyacskák. Babaszobák és elegáns bababutorok pelucheből, fából és bambuszból. Mindennemű mosdó és toilette készletek. Gyönyörű porcellán evő és kávé szervizek, mosdóasztalok fölszerelve bambuszból. Baba kisasszonyéknak, ugyszintén fésű garnitúrák, cipők, harisnyák és tükrök. Álló függő lámpák és gyertyatartók a babaszobába. Gyönyörű faragott kredenczek és ruha szekrények matt fából. Kis varrógépek, melyeken igazán lehet varrni. Fügő és föllátható babahinták bambuszból. Azután minden egyéb ami a Baba úrhölgy háztartásához szükséges: Teljesen berendezett gyönyörű kis konyhák takaréktűzhelyvel, külön takaréktűzhelyek, konyhaedények fából, Zinkből és bádógból, kávédaralók, vasalók, mérlegek és kávémasinák, mosóteknők és kefeseprűk, svájci majorságok, istállók tehennel, lovakkal és szolgálókkal. Papir babák dobozban számtalan toilettel. Új rendkívül kedves játék!

Falovak és szekerek, hintalovak minden nagyságban 2 frt 50 krtól 10 frtig. Kisebb s nagyobb erős társzerek és sörös kocsik. Ólomkatonák minden fegyvernemből: az osztrák-magyar armádia teljesen képviselve. Nagyszerű várak, ostromágyúk, katoná- és tüzeltő-sapkák, puskák, kardok, dobok, trombiták és ostorok. Állatseregletek és vadászatok. Fűszerüzletek s czukrászdák fölszereléssel. Mozgó körhinták. Mechanikus játékok, amik a kor haladását e téren is a legélenkebben illusztrálják, mint: remek kis vasutak önműködő locomobillal, biczyklizó, zenélő, ugráló, lepkét kergető, lovat hajtó, futó és erőművész, Clovnok mind önműködő. A csókonyos számár, kitűnő új mulattató játék. Gummi állatok. Sivitő és tapsoló bohócok réztányérral és mindennemű csörgők. Bugó csigák. Mindennemű zenélő dobozok, mint: Symphonion, Ariston, sípláda, harmonika, zongorák, hegedűk, mandolinok és czimbalmok.

Richter világhírű és praktikus „Horgony” köépitő szekrényei. Azután mindennemű társasjáték

kicsinyek és nagyok részére: Komoly és tréfás vigtívoli-játék bohócokkal, tivoli függő golyával, siklójáték. szerencsekerék játék, Nansen éjszaksarki utazása, Amerika fölfedezése, delejes halászat, lóverseny és távlovaglás, a vadonság veszedelmei, bős sárkányvár, macska és egér, arczjáték és arczjáték-lutri, utazás a malomvölgybe, tekepálya, rim-játék, ostrom-játék, róka és a tacsó, sárkány és a törpék, kép lottó, róka vadászat, mulatságos egyszer-egy. Azután foglalkoztató játékok: Gipszszobrászat, új! Fróbel munkák, kanavasz kivarró képek, Mozaik játék, lottó-, dominó- és sakk-játék, számoló gépek s ABC cubusok, elszakíthatatlan képes könyvek. Sport eszközök gyermekeknek: Angol sport kocsik, kerékpárok, kis kocsik befogott számmal vagy lóval, ajtó közzé erősíthető szobakinták és kitűnő kis szánok.

Mindennemű karácsonyfa-díszek: Angyalhajhajsálak, Gelatin-lánczok s csillagok arany, ezüst és bronz, fénylő gyümölcsök, hó az ágakra, sodrony a tárgyak megerősítésére, színes gyertyatartók és viasz gyertyák.

Mindennemű díszlámpák! Különösen gyönyörű, egészen új divatu tigris mintás bambusz Varró-. Thea és szervirozó asztalkák, étágerek és lábón álló munkakosarak remek majolika lappal. Bambusz és Majolika székek. Remek faragású és berakott matt díofa dísz-asztalkák, szivar-Cassettek és Nippes-Étagerek különböző nagyságban. Öntött vas asztalkák, étágerek, arczképtartók és írókészetek. Bronz dohányszó és íróasztal-garnitúrák, kályhaellenzők és gyertyatartók. Japán fekete lakk toilette és díszlámpák, szivarkészetek, hamutartók, keztyűdobozok, gyönyörű álló szekrények és szervirozó tálczák. Faltálcák majolika-lappal. Terracotta faldíszek és virágvázák. Bőr-, peluche és festett kristály hármastükrök. Japan paravent. Munka, virág és hanggyertyák aranyozott nádból. Liqueur, thea és kávé servicek. Újságtartók, névjegyartók. Virág, gyümölcs és kulcsartó kosarak. Bőr és peluche albumok. Kristály és majolika parfumtartók, flaconok. Mindennemű gyönyörű nippes és virágvázák bronz, majolika, terracotta s porcellánból. Cspikeruhás tennisek babák, gyönyörű rococo figurák és angyalok alabástrom porcellánból. Bronz állatok. Mindennemű bonbonnierek selyemből, üveg, majolika s bronzból. Sacheth. Praktikus ajándékok, mint gyönyörű s ajándékozásra kiválóan alkalmas rococo stílu legyezók. Prém garnitúrák. Mindennemű divatos glacé és meleg keztyűk. Remek férfi s női nyakkendők. Mindenféle angol s francia gyártmányu parfüm és szappan. Fog, haj, ruha s köröm kefék. Utazó fésű garnitúrák teknősbékahéjből. Mindennemű kézimunkához való kellékek s kezdeti kézimunkák. Teafőzőgépek Brittanla-érczből. Bádóg fatartók.

Sportkedvelőknek: Vadászfegyverek, pisztolyok és tászkák. Vadászszekek, muffok és botosok. Lovagló eszközök. Lópokróczok. Gyönyörű peluche kocsitakarók s egyéb szőnycek.

Ezen kívül pedig még sok más, föl nem sorolható s minden a rövid-áru körébe tartozó cikk: selymek, bársonyok, szallagok a legnagyobb választékban kapható üzletemben.

Kiváló tisztelettel:

RUZSONYI PÁL.